

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา พ๒๑๑๐๒

เรื่อง

การอ่านจับใจความสำคัญ

ผู้สอน ครูกฤษฎดา นุ่มสุวรรณ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่าน จับใจความสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของใจความสำคัญของข้อความหรือ
เรื่องที่อ่านได้
๒. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบกับและคำที่มีหลายความหมาย
ในบริบทต่าง ๆ
๓. จับใจความสำคัญจากบทร้อยแก้วและร้อยกรอง
ที่อ่านได้ถูกต้อง

๑. ใบความรู้

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมาย

การอ่านจับใจความสำคัญ

ความหมาย

การอ่านจับใจความ หมายถึง

- การอ่านที่มุ่งหาสาระของเรื่อง

(ใจความสำคัญ + ส่วนขยายใจความสำคัญ)

เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ
เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือ
ทัศนะของผู้เขียน

การอ่านแบบ SQ3R

(ดู ถาม อ่าน ท่อง ทวน)

การอ่านแบบ SQ3R

๑. ดู (S = Survey)

- การอ่านสำรวจอย่างคร่าว ๆ
- ดูหัวข้อเรื่องในแต่ละบทว่ามีความเกี่ยวข้องกับบทก่อน ๆ หรือไม่
- พิจารณารูปภาพ ตารางกราฟ แผนภูมิหรือแผนผัง
- ดูว่ามีคำถามหรือสรุปใจความไว้ท้ายบทหรือตอนท้ายหรือไม่

การอ่านแบบ SQ3R

๒. ถาม (Q = Question)

- การตั้งคำถาม
- คำถามที่ตั้ง ควรจะต้องเกี่ยวข้องกับใจความสำคัญ ๆ ในบทนั้น ๆ
- คำถามจะต้องสัมพันธ์กับสิ่งที่กำลังอ่านอยู่

การอ่านแบบ SQ3R

๓. อ่าน (R = Read)

- การอ่านเพื่อหาคำตอบ
- อ่านข้อความซ้ำอีกรอบอย่างละเอียด
- ขณะที่กำลังอ่าน หากมีคำถามเพิ่มเติม ให้จดบันทึกไว้ก่อน แล้วอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบ

การอ่านแบบ SQ3R

๕. ท่อง (R = Recite)

- การจำและบันทึกข้อความสำคัญ โดยใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุด
- อาจจะเริ่มด้วยการอ่านทวนคำถามซ้ำอีก เพื่อสรุปคำตอบได้ง่าย

การอ่านแบบ SQ3R

๕. ทวน (R = Review)

- การทบทวนประเด็น
- อาจจะเป็นการอ่านทวนคำถาม-คำตอบ เพื่อเป็นการฟื้นความจำ
- ถ้าหากยังไม่แน่ใจหรือไม่มั่นใจในตอนไหนหรือบทใด ก็กลับไปอ่านซ้ำใหม่อีก เพื่อให้จดจำได้ดีขึ้น

ตำแหน่ง ของใจความสำคัญ

ตำแหน่งของใจความสำคัญ

๑. ใจความสำคัญอยู่**ตอนต้น**
๒. ใจความสำคัญอยู่**ตอนกลาง**
๓. ใจความสำคัญอยู่**ตอนท้าย**
๔. ใจความสำคัญอยู่**ตอนต้นและท้าย**

ใจความสำคัญอยู่ตอนต้น

“วีรบุรุษ หรือ hero เป็นสัญลักษณ์ของพลังงานแห่งความ
กระตือรือร้น สมัยก่อนเรื่องเล่าเกี่ยวกับวีรกรรมจะอยู่ในรูปของตำนาน
หรือนิทาน ส่วนเรื่องเล่าของวีรบุรุษสมัยใหม่อาจอยู่ในรูปแบบของ
นิทาน การ์ตูนหรือภาพยนตร์ แต่มีความคลาสสิกข้ามกาลเวลาได้อย่าง
ซูเปอร์แมน สไปเดอร์แมน อุลตราแมน หรือไอ้มดแดง”

(สามก๊กคนกันเอง : เอื้อ อัญชลี)

ใจความสำคัญอยู่ตอนกลาง

“ครูจึงเป็นผู้ที่มีโอกาสดีกว่าคนอื่น ๆ ในการฝึกนิสัยการฟังที่ดีให้แก่เยาวชนที่จะเป็นผู้นำของชาติในอนาคต ครูไม่ควรมองข้ามความสำคัญของการฟังไป ควรระลึกไว้เสมอว่า **การฟังมีความสำคัญเท่า ๆ กับการพูด การอ่านและการเขียน** ถ้าผู้ฟังรู้จักฟังแล้วการฟังก็จะมีประโยชน์มาก แต่ถ้าผู้ฟังไม่รู้จักการฟัง ผู้ฟังก็จะไม่ได้รับผลอะไรเลย แต่ในทางตรงกันข้าม บางครั้งก็อาจจะมีโทษอันร้ายแรงเกิดขึ้นอีกด้วย”

(การเตรียมเพื่อการพูดและการเขียน: ฉัตรวรุณ ตันนะรัตน์)

ใจความสำคัญอยู่ตอนท้าย

“ภายในวงงานศิลปะประเภทหนึ่ง ๆ มีรูปแบบของศิลปะนั้นแยกออกไป จิตรกรรมก็มีการวาดและระบายสีบนฝาผนัง วาดเป็นเส้นบนกระดาน วาดและระบายเป็นภาพเล็กเป็นภาพใหญ่เป็นรูปคน รูปภูมิประเทศและอื่น ๆ วรรณคดีก็เข้าในลักษณะนี้ รูปแบบของวรรณคดีไทยก็มีหลายแบบ ถ้านับวรรณคดีต่างประเทศทั่วโลกก็มีรูปแบบเกือบจะนับไม่ถ้วน คุณภาพของวรรณคดีขึ้นอยู่กับรูปแบบจะมีความดีหรือความบกพร่องภายในวงของรูปแบบแต่ละรูปแบบ การพิจารณาวรรณคดีจึงเป็นไปตามรูปแบบแต่ละรูป ๆ นั้น”

(วิเคราะห์วรรณคดีไทย: บุญเหลือ เทพยสุวรรณ)

ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและท้าย

“ภาษาไทยเป็นแกนกลางในการสืบทอดวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ อันเป็นมรดกจากบรรพบุรุษมาถึงคนไทยในปัจจุบัน สิ่งต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยภาษาไทยช่วยเสริมสร้างและสืบทอดนั้นแนบเนื่องอยู่ในวิถีชีวิตของคนไทยมาแต่โบราณ เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงพื้นบ้านที่ชาวบ้านร้องโต้ตอบกัน ปริศนาคำทาย นิทาน บทละคร คำสอน คำผญา คำพังเพย คำทำนายฝัน ศิลปหัตถกรรม ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีในแต่ละท้องถิ่น **สิ่งเหล่านี้ล้วนต้องใช้ภาษาในการสร้างเสริมและอนุรักษ์ทั้งสิ้น**”

(ภาษาไทย ภาษาถิ่น ไม่สิ้นสูญ: ฐาปะนีย์ นาครทรรพ)

ใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

โดยขีดเส้นใต้ใจความสำคัญจากข้อความที่กำหนดให้

๑

๒

๓

๔

๕

สรุปลความรู้

ข้อที่ ๑

ความสมบูรณ์ของจิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน คือเข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ มีความรักความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติอย่างจริงใจ

กลับสู่หน้าหลัก

ข้อที่ ๑

ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน

คือเข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่
เกี่ยวเนื่องกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ
มีความรักความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติอย่างจริงใจ

กลับสู่หน้าหลัก

ข้อที่ ๒

ศิลปะแห่งการฟังนั้นไม่ได้หมายถึงการนั่งปล่อยให้ผู้อื่นพูดฝ่ายเดียว การทำเช่นนั้นง่ายเกินกว่าที่จะนับว่าเป็นศิลปะศิลปะการฟัง จึงหมายถึงความสามารถที่จะชักจูงผู้พูดให้หันเข้ามาหาเรื่องที่เขานัด คือแสดงให้เห็นว่าตนกำลังฟังคำพูดของเขาด้วยความตั้งใจ

กลับสู่หน้าหลัก

ข้อที่ ๒

ศิลปะแห่งการฟังนั้นไม่ได้หมายถึงการนั่งปล่อยให้ผู้อื่นพูดฝ่ายเดียว การทำเช่นนั้นง่ายเกินกว่าที่จะนับว่าเป็นศิลปะ

ศิลปะการฟัง จึงหมายถึงความสามารถที่จะชักจูงผู้พูดให้หันเข้ามาหาเรื่องที่เขานັกด คือแสดงให้เห็นว่าตนกำลังฟังคำพูดของเขาด้วยความตั้งใจ

กลับสู่หน้าหลัก

ข้อที่ ๓

ประเทศที่พัฒนาแล้วต่างตระหนักกันดีว่า การศึกษานั้น
เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศยอดเยี่ยมที่สุด
การเร่งรัดพัฒนาทางวัตถุใด จักล้มเหลวสิ้น
หากประชาชนยังด้อยการศึกษา

กลับสู่หน้าหลัก

ข้อที่ ๓

ประเทศที่พัฒนาแล้วต่างตระหนักกันดีว่า การศึกษานั้น
เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศยอดเยี่ยมที่สุด
การเร่งรัดพัฒนาทางวัตถุใด จักล้มเหลวสิ้น
หากประชาชนยังด้อยการศึกษา

กลับสู่หน้าหลัก

ข้อที่ ๔

ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เส้นเลือดบีบตัว กล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติและเกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แขนขาอ่อนแรง ความเครียดจึงเป็นตัวการที่เร่งให้แก่เร็ว

กลับสู่หน้าหลัก

ข้อที่ ๔

ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เส้นเลือดบีบตัว กล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติและเกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แขนขาอ่อนแรง ความเครียดจึงเป็นตัวการที่เร่งให้แก่เร็ว

กลับสู่หน้าหลัก

ข้อที่ ๕

สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยทำให้ร่างกายแข็งแรงและช่วยป้องกันโรคอ้วน ข้าวกล้องมีสารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว ๘ เท่า ข้าวกล้องจะช่วยดูดซับไขมันและน้ำตาลในอาหาร แล้วขับออกมาเป็นกากอาหาร ทำให้ไขมันในและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือดน้อยลง

กลับสู่หน้าหลัก

ข้อที่ ๕

สารอาหารในข้าวกล้องจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและช่วย
ป้องกันโรคอ้วน ข้าวกล้องมีสารเส้นใยมากกว่าข้าวขาว ๘ เท่า
ข้าวกล้องจะช่วยดูดซับไขมันและน้ำตาลในอาหาร แล้วขับออกมา
เป็นกากอาหาร ทำให้ไขมันในและน้ำตาลซึมเข้ากระแสเลือด
น้อยลง

กลับสู่หน้าหลัก

สรุปบทเรียน

การอ่าน

จับใจความสำคัญ

ชวนให้ทำ

แบบทดสอบ

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

โดยนักเรียนกลับไปทำเป็นการบ้านรายบุคคล

ดาวน์โหลดแบบทดสอบได้ที่ www.dltv.ac.th รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

บทเรียนครั้งต่อไป

หลักการเขียน

โครงงาน

ดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑